

LA CAMPANA DE GRACIA

LA CAMPANA DE LA DES-UNIO.

¡ALS CARLINS LA DECH!

LA REUNIÓ DE LA MAJORÍA.

I.

LA VIGILIA.

La escena té lloc en un gran saló; los sillons, que fins hi ha sills, estan ocupats per gent grossa, de aquella que de menos ha vingut á mes.

Un dn Manel ocupa la presidencia y un altre Manel pren la paraula.

—Senyors, diu, anem á reanudar las sessions y no tenim president.

Mostras d' asentiment; cada hu espera fer triunfar lo de las sevas simpatías.

Continúa don Manel:

—Donchs si; com deya, no tenim president: lo que teniam se 'ns ne va anar y.....

Varios: si, bé, està clar, n' hem de fer un altre.

Pausa y ansietat.

Don Manel:

—Jo 'n tinch un que, vaja, mal m' está 'l diro, pero farà per casa.

Varias veus:

—¿Qui es? ¿Qui es? ¡Que nos lo traigan!

Don Manel:

—Es un senyor mol axerit: ell es qui 'ns ha fet pujar á nosaltres. A ver: don Nicolás....

—¿Dona...?

Lo senyor Nicolau se presenta, fa una mueca y diu:

—Prezente. ¿Que quiee oté compare?

Don Manel dirigintse á la colla:

—Aquí 'l tenen. Ja se 'l poden mirar be. Es cosa bona.

Aplausos y xiulets. Un senyor que porta tupé y qu' està groch té un atach de nervis.

—¡Correu que li agafa basca!

—¿Que te? ¿Que li passa?

—Res, ne vol ser ell y fora.

—Porteu aigua naif.

—No, no, porteu vots.

L' home 's retorna, se reconcentra y diu:

—Jo 'm retiro.....

—Estiga bò.

—Dich que 'm retiro sí..... Don Nicolau també 's retira. Si, faig aquest sacrifici: me retiro si don Nicolau fa renúncia.

Don Nicolau:

—¡Caracole! ¡Quié oté cerrá er pico, zeor bilió? Como renunciaré zi aun no me han elegio?

Un empleat:

—Jo voldria que aixó s' arreglés. Perque aquí n' hi ha molts que son empleats y..... un hom ha de viurer.

Molts:

—¡Ah, si: un hom ha de viurer.

Un que reganya uns caixals pitjors que 'ls de un elefant:

—Lo nostre home s'ha de rehabilitar; tenim gana y volem que pugi qui 'ns donarà pà.

—Lo vostre bilió serà la ruina del partit.

—Vostés volen anar massa endavant. ¡Aquests Internacionals! ¡Aquests federigrafos! ¡Aquests descamisats! ¡Ah! ¡Oh! ¡Escandal! ¡Vergonya! ¡Horror! ¡Desolació!

—¡Fora! ¡Viva!

Don Manel:

—Senyors, en aquesta reunió hi veig molts punts negres; ab aixó lo millor que podem fer es deixarho corre per avuy. Vaginzen allí, consultin la qüestió ab lo coixi, dormin tant fort com pugan y demà serà un altre dia.

Vaja, bona nit tingan.

La reunió 's disol y mentrestant den Manel se dirigeix á don Nicolau y li din:

—Don Nicolas: aquello de dormir lo he dicho en guasa. Ahora hay que andar mas dispierto que nunca...

Don Nicolau s' entussiasma y li contesta:

—¡Bien zulero!...

II.

L' ENDEMÀ.

Tothom ha descansat; la passió y la ira de la nit passada sembla que s' han calmat una mica: continua la sessió. Té la paraula l' imponent don Manel:

—Y be, ¿cómo estém de vint y vuit?

Lo del tupé pert los estribos y s' esbraba dien:

—Escolti, don Manel: jo á vosté n' hi haig de dir quatre. ¡Y perqué 'm relega al olvit vosté? ¡Ah! prou que 'l coneix. Es clar, com jo no soch demagog... com jo ab aquells perduts no m' hi faig... com jo no 'm tracto ab los descamisats... es clar... si... just... està bé. Bueno, bueno, ja 'ns trobaré: la historia 'm jutjará.

Un Baladrer:

—Senyors: jo estich pe 'l nostre, si senyors, estich pe 'l del tupé. ¿Que 's pensan que no me 'n recordo d' alló de las alas? Mirin, es tant lo que penso ferli la guerra á don Nicolau, que un bossi de pa que tenia ja l' he deixat.

Jo soch aixis; si no m' admeten la dimisió 'm farán favor; pero jo soch aixis: després.

Un:

—¿Qui l' empeny... qui l' empeny que tant rodola? ¡Y al pais que se n' hi dona que vosté siga en lo mon?

Un tarragoni enemic de las quintas y que quan convé sab fe 'l sacrifici de defensarlas y votarlas:

—Senyors: aquest govern corra massa. Precisament are hi ha massa llibertat. Si no puja en lo caedalero lo candidat de las mevas simpatías lo qu' es jo no 'm veig pas ab ánimos de ser may mes diputat.

Don Manel:

—Vagissen al burdell. Te de ser don Nicolau y fora. Adverteixo que no ho faig qüestio de gabinet...

—¡Ah! ¡Be! Aixó es diferent.

—Únicament 'ls hi dich quesí no surt lo que vull me 'n vaig á casa.

—¡Oh! ¡Uh! ¡Are si que 'ns ha trompat!

—Que 's voti ja.

—Si, si, que 's voti:

—Somhi donchs.

Tothom vota y l' escrutini dona aquest resultat.

Don Nicolau: 67 VOTS!

Lo del tupé: 115 VOTS. !!!

S' aixeca la sessió. Los uus ploran á llàgrima viva, mentres los altres riuen.

EPÍLOGO.

A pesar de aquest resultat, don Nicolau... i va cárer!

BATALLADAS.

—¿Qui te la culpa de que 'ls federals ansem á las barricades y á la montanya are fa dos anys?

—En Sagasta.

—¿Qui ha destituit los Ajuntaments y Diputacions fillas del sufragi universal?

—En Sagasta.

—¿Qui ha desarmat las milicias?

—En Sagasta.

—¿Qui ha enviat á las provincias gobernadors civils com don Bernat Iglesias?

—En Sagasta.

—¿Y diu que li tenim ódi?... Ca, home, ca; si l' estimem d' alló mucho.

Dos anys fa ja que La Bisbal se va defensar contra las hostes del general Crespo; dos anys fa ja que La Bisbal se coroná de gloria, posant en vergonyosa fuga als enemichs de la llibertat.

La Campana de Gracia saluda als bisbalencs y 'ls excita á que segueixin sent tant bons republicans com han sigut fins are.

En lo nostre número passat reproduirem lo discurs que á D. Amadeu va dirigir l' arcalde popular de Zaragoza.

Lo creguerem tant important que fins varem retirar part del original que teniam compost, per poderli donar cabuda en las nostras columnas.

Lo nostre correligionari de Zaragoza, ciutadá Mariné, pot estar segur de haber complert ab son deber, pot tenir la conciencia tranquila de haber parlat al rey que 'ls progressistas 'ns han imposat, lo llenguatje de la veritat y de la franquesa.

Don Amadeu va convidar á dinar al arcalde de Zaragoza.

Lo ciutadá Mariné va contestar que las seves conviccions republicanas no li permetian dinar ab un rey.

La actitud del ciutadá Mariné es dignissima.

Quan l' arcalde de Zaragoza 's va excusar de anar á dinar ab don Amadeu, mes de un progressista afamat, al sentir las escusas, debia exclamar, obrint tres pams de boca y ensenyant las dents esmoladas:

—¡M' ho digues á mí!

No crech que 'ls progressistas tinguin res que dir del seu rey.

Fins s' abrassa ab Espartero, qu' es tot lo que podian arribar á desitjar.

Don Amadeu y Espartero s' han abrassat, Tambe 's varen abrassar, l' any 1854, O'Donnell y Espartero.

Un diari realista de Zaragoza troba intempestiu lo discurs que 'l arcalde popular va dirigir á don Amadeu.

Si, es clar, las veritats sempre amargan.

Perque 'l discurs del arcalde zaragozá ha gues agratad als realistes hauria hagut de ser tallat pel mateix patró que 'l que en la nostra ciutat va dirigirli lo senyor Soler y Matas.

Aquell si que era bò y oportú. Qualsevol hauria dit, al sentir la elocuent veu del senyor Francisco, que Demostenes habia ressucitat.

Dir á don Amadeu que Zaragoza es molt espanyola, que ha fet molts sacrificis per la independència nacional, que lo seu terreno està empeditat ab los ossos dels martirs de la independència y que va saber ser una segona Numancia al combatrer contra las hostes estrangeres de Napoleon.., ¿S' ha vist major descaro? ¿Se pot donar major atreviment y cinisme?

Lo cas haguera estat dir á don Amadeu que á Zaragoza se n' hi dona tant poch com als progressistas que la nació espanyola siga independent com que no 'n siga; que Zaragoza està disposada á deixarse conquistar mansament per qualsevol nació estrangera, ja siga aquixa la Fransa ó be la Italia...

¿No es aixó senyors realistes? ¿No es aixó lo que 'us hauria agratad senyors espanyols renegats?

L' arcalde de Zaragoza va dir á don Amadeu que 's trobaba al frente del ajuntament en virtut del *sacratissim sufragi universal*.

— ¡i en Soler y Matas s' arriba á trobar present! S' hauria tornat de mil colors.

Un zaragossá ens escriu dientnos qu' es tant cert que lo ciutadá Mariné es arcalde per obra del sufragi nniversal, que sense qu' ell se recordi del numero de vots que va tenir, desde luego pot assegurar que 'n va reunir mes, molts mes de 191.

Los progressistas de Reus, en un de sos balcons, varen posarhi las següents paraules que l' general Prim va dir avans de morir:

¡Moro, pero queda monarca!

¡Pobre Prim!

¡Deu l' hagi perdonat!

Don Alfonso de Borbon va anar á visitar á Monsieur Thiers, acompañat del senyor Mon.

¡Voto al Mon!

Mr. Thiers li degué dir al fill de Isabel.

— ¡Ay fillet! Si vols tornar á Espanya, lo qu' es per are ho tens ben malament.

Mira, jo per campàrmela m' hi hagut de disfressa de republicár.

La visita de don Alfonso á Mr. Thiers sembla res y, no obstant, té gran significació.

Figúrintse que tal estará ell quan té de anar á mendigar la protecció del President de una República.

Velshi aqui lo que hi ha guanyat Vilanova elegint diputat á don Victor Balaguer.

Are tindrà marques.

Vegin si no val mes aixó que la carretera de la costa.

Demá tornem á tenir corrida de caballs.

Sino qu' are serà una corrida *comme il faut*. Afigurintse que la fa la *alta societat*.

S' han pres las precaucions convenientes per que no pugui anarhi cap *mano* á aixefalshí la guitarra.

La funció es de convit y sols se premian caballs de puras rassas.

Ho sentho, perque á n' aquets si que m' hauria agradat de veras que l' gitano de Reus 'ls hagués deixat ab tres pams de nas.

Un presumit molt alt, feya l' amor á una noya, y un dia li deya:

— ¡Que pagaria de tenir un marit tant alt?

— Sempre hi vist, contestá ella ab desdeny, que 'ls pisos mes alts de las casas son los que costan mes de llogar.

Quan don Amadeu va visitar la notable Exposició regional, dos militars de alta graduació no perdonaban ocasió per desalabar los productes catalans y per dir qu' eran cars, mal fets y dolents.

Al passar per devant de un aparador en lo que hi havia esposades varias espasss, un dels generals ne va treurer una y despresa de contemplarla va esclamar:

— ¡Aixó si qu' es ben fet!

— Será tan bona com vulga, li va contestar un expositor dignissim; pero sapiga que jo prefereixo lo mes insignificant tres d' indiaña á totas las espases que pugui haberhi en aquesta exposició y en totas las que se celebren en las mes grans ciutats del mon.

Durant lo viatje de don Amadeu, un regidor li deya á un governador amich seu:

— ¡No 't sembla que aquesta situació á la forsa ha de ser molt tronada?

— ¡Y en que 't fundas?

— Me fundo precisament en que tú y jo estem fent un paper brillant.

La *Iberia* diu que sobre 'ls drets individuals hi ha la soberania nacional.

Lo que nosaltres diem, y en aixó no hi ha perill de que no estiguem en lo cert, es que sobre 'ls progressistas hi ha 'l sentit comú.

Segons la *Iberia*, lo dia que la mitat dels espanyols mes hu acordes que l' altre mitat menos hu s' habia de morir de fam... l' acort s' hauria de realisar!

Vaja, senyors de la *Iberia*, pleguin, no hi entenen res.

— ¡Vegin quin cas!

Jo tinch dret á emitir lo meu pensameut per medi de la paraula y de la imprenta.

Tinch dret á associarme.

Tambe tinch dret á reunirme.

Igualment tinch dret á anar á votar.

Tinch dret... Be, vaja, res: tinch dret á ser libre á pesar dels progressistas de la *Iberia* y de la seva *cucarejada soberania nacional*. Sobre tot lo de aquest mon hi ha la llibertat, la democracia.

Lo *Diari de Zaragoza* s' ha permés vituperar de una manero iudigna y descortes al diputat republicà Joan Pau Soler perque no 's va treurer lo sombrero al veurer passar per devant de son balcó á don Amadeu.

Aconsellem al diputat zaragossá que no fas si cas de la reprimenda dels que, com lo *Diari de Zaragoza*, volen donar llissons de cortesia quan ells encara han d' aprender de tenir modos.

Pero senyors progressistas: ¿que hi fa que l' ciutadá Joan Pau Soler no 's tregues ls sombrero al veurer á don Amadeu? Fasintse carrech que l' rey l' ha fet *caballero cubierto*.

Espartero ha dit á don Amadeu que quan convinga defensar la dinastía de Saboya sabrá desenvainar sa espasa y sortir á defensarla.

— ¡Si ja deu estar rovellada!...

Es precis convenir en que 'ls progressistas son ben cruels ab lo general Espartero,

Lo pobre home, prou s' ha retirat á Logronyo, desde l' any 1856, ab lo proposit de no pendrer mes part en la política activa, pero 'ls *liberals* no l' deixaen estar may tranquil, tots los dias li fan visitas, li dirigeixen felicitacions y li fan pregnnts qu' ell contesta sempre ab evassivas.

Y are, per fi de festa, don Amadeu va á veurel y á posar en la seva casa.

Ja ho veu, senyor don Salustio, embaixador de Fransa, ja ho veu com van las cosas.

Don Amadeu ha anat á Logronyo, s' ha abrassat ab Espartero y fins ha posat en la seva casa.

Y aixó que vosté va dir en aquell banquete que á Espartero se l' hauria de ficar dins de un escaparate.

Catre amichs y l' empressari varen celebrar avans deahir una cosa que 'n varen dir manifestació radical.

¿Que s' han pensat los senyors progressistas radicals del poble de Barcelona?

Barcelona es republicana y tot lo mes que podrá fer, interin no veu realisadas las sevas aspiracions será simpatizar mes ó menys per tal ó qual persona, segons representi la idea adelantada ó atrassada. Pero may pendrá part activa en cap manifestació monárquica ni allamará cap forma de govern que no siga la república federal.

Un altre vegada, obrin ab mes prudencia los progressistas titulats radicals y recordinse de que ab lo poble no s' hi juga.

— ¡Ministeri nou! ¡Malcampo president, y en Balaguer ministre d' Ultramar!...

— ¡Abrete tierra!

Ab la pujada d' en Balaguer al ministeri nos habem descuidat de recomanar á nostres lectors que comprin las obras *París á sangre y fuego* y lo humoristich almanach *Lo foraster*. Ja 'ls dich que estém *ben possats*.

Un governador, fent brometa y olvidantse de la formalitat del carrech que estava desem-

penyant, anaba saludant als que se li presentaban y que habian anat al terreno de la seva jurisdicció per rebrer á don Amadeu.

Veyent que l' regent de la Audiencia encara no l' habia saludat, va dir ab to de broma:

— ¡Y l' regent? ¡Ahont es aquet regent?

La persona aludida, qu' es molt formal y digne, admirada de que pregunte per ell en tals terme, un individuo á qui ni conexia, va contestar:

— Qui es aquet que s' ocupa de mi ab tanta familiaritat?

— ¡Qui ha de ser! digué l' altre; lo gobernador, home, lo gobernador.

— Denchs senyor Gobernador, contestá l' regent, vosté té jurisdicció en una província; jo 'n tinch en quatre.

Sent president del Congrés don Nicolau María Rivero, lo senyor Balaguer se va empennar en que una proposició qu' ell havia presentat se retiraba tota sola.

En Rivero, veyent la ridiculés d' aquell pobre home, va dir:

— Queda retirada la proposició con las alas ue le ha puesto el señor Balaguer.

Ab aquesta contestació don Víctor va quedar com debia: en ridícul.

Y are la formigueta s' ha venyat del elefant negantli 'l vot.

En Sagasta, per excusar la seva ambició y soberbia, diu que la *historia jutjará*. ¡La historia?

Fugi d' aquí. Vosté deu voler dir l' auca de redolins.

Aixis que 'n Balaguer va arribar á Madrid, va celebrar una conferència ab en Ruiz Zorrilla.

Se murmura que varen parlar d' en Sagasta y d' en Rivero.

Valdria mes que 's cuidés de que las cartas no arribessin als seus punts ab retrás, y de que no s' estraviesin paquets del correu.

Los progressistas estan molt contents perque Espartero va oferir sa espasa á don Amadeu.

Pero ¿quina espasa? ¡La que havia de sortir quan la llibertat perillés?

¡Aquella espasa que seguia dins de la vayna quan l' O'donell derrotaba als liberals l' any 1856 y ametrallaba las Corts?

¡Aquella espasa que va seguir dins de la vayna quan lo general Prim accompagnat, de alguns progressistas y republicans, se va sublevar l' any 1866?

¡Aquella espasa que no va ser desenvaynada lo dia 22 de Jany del mateix any quan lo general Pierrad, las tropas del quartel de San Gil y l' poble de Madrid derramaban la seva sanch y esposaban las vidas en defensa de la llibertat?

¡Aquella espasa que va seguir dins de la vayna quan lo poble va anar á la montanya l' any 1867?

¡Aquella espasa que 's va estar quieteta dintre de la vayna l' any 1868 quan lo poble y l' exercit donaban lo crit de ¡Abaix lo existent! y destronaban á Isabel segona?

Millor faria lo general Espartero si en lloch de fer bravatas, permanesqués retirat de la política y fes que tothom, nosaltres los primers, veges y respectes en ell al pacificador de Espanya, al heroe de Luchana, al autor del abrás de Vergara.

Un parte de Logroño diu que quan don Amadeu va anar á aquella població, l' entusiasme del poble fou tal, que fins va portar lo cotxe en sos brassos.

— ¡Y 'ls caballs?

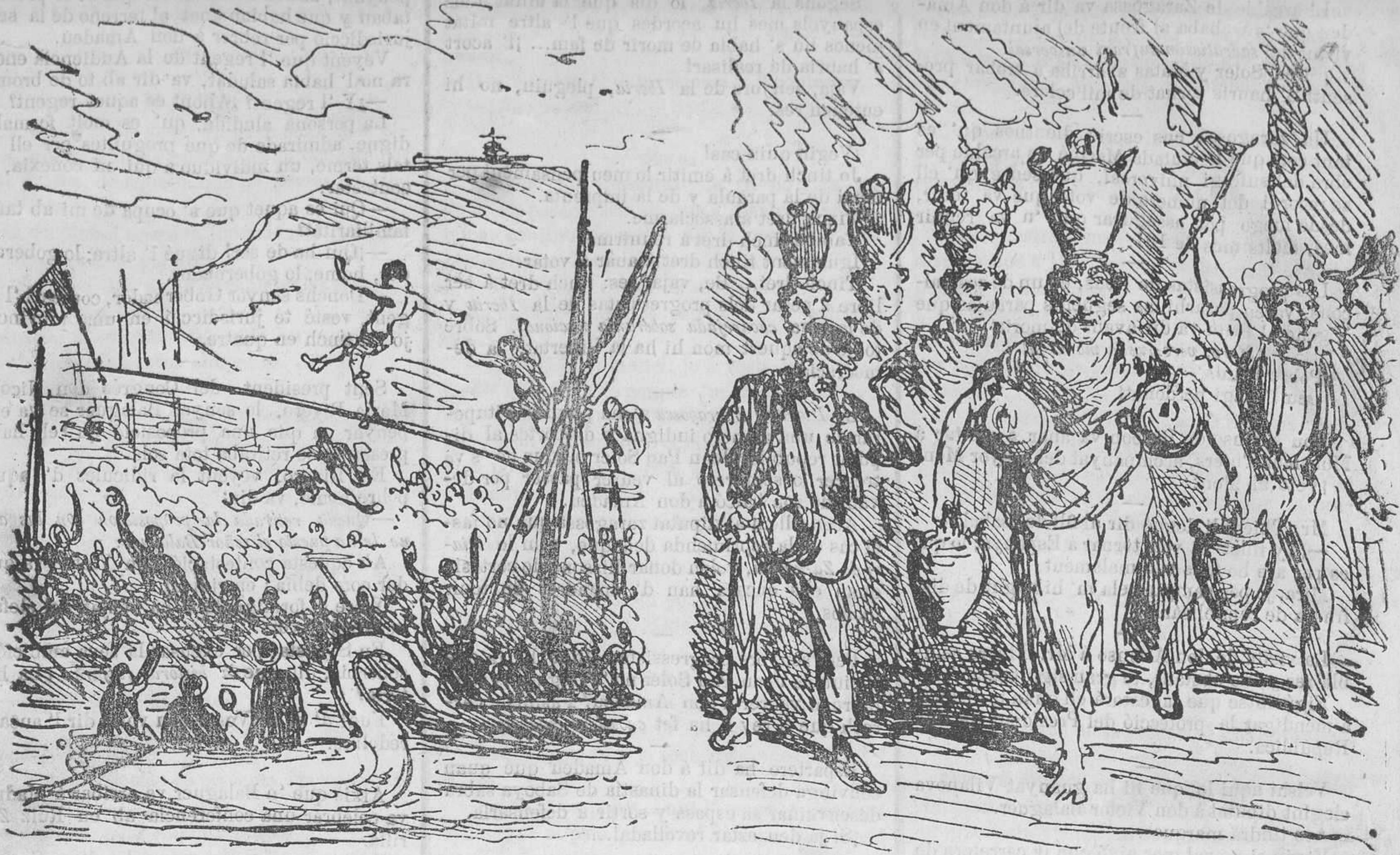
Los caballs debian anar á peu, vull dir: a pota.

Diu un periódich sagasti qu' es precis rehabilitar á n' en Sagasta.

— ¡Se l' ha de rehabilitar?

Denchs homens, ¿perqué no l' fan comandant d' algun d' aquets batallons que van á Cuba á combatrer contra 'ls insurrectos?

FESTAS POPULARS.

LA CUCANYA MARÍTIMA.

Allavoras se cubriria de gloria y 'ns deixaria libres de influencias sagastinas.

DIU LA IGUALDAT

que la reacció està pròxima á apoderarse del poder y de aquet perill los federalis debem desechar tota indiferència y disposarnos á la llutia si fos necessari. Aconsella que estem disposats y ben preparats per quant de nosaltres necessiti lo triomfo de la verdadera llibertad y de la tan desitjada emancipació.

Units devant dels perills que amenassan la nostra desgraciada patria, tot ho conseguirem. Desunits serem vensuts y triunfará la reacció: O llibres ó esclaus.

**

Ojo Federal!

Sagasta en puerta, revolucion á la vuelta.

**

Los diaris progresistas *La Nación* y *La Revolución* diuen heraos de la reacció als progressors d'en Sagasta y diuen que la reacció coaligada inclusos los CARLISTAS han donat lo cop de gracia á la llibertat.

**

Sagasta va dir un dia á la Asamblea que 'ls carlistas y 'ls moderats no son partits legals. ¡Donchs la seba elecció es legal ó ilegal?

**

Diu que 'ls punts negres ballan de contents perque 'ls hi ha arribat la seba, y es veritat.

**

Lo que tingue algun negoci brut, que vagí á Madrid. Ara es l' hora.

**

Se diu que la partida de la porra se reorganissarà.

**

Viva España ab honra!

**

Quant lo president del Consell va presentar

la dimisió al palau, varios grups cridaban: ¡Viva Ruiz Zorrilla! ¡Viva la moralitat! ¡Morin los tirans!

**

Los radicals varen obsequiar á Ruiz Zorrilla ab una serenata y lo ex-president del Consell de ministres fou victorejat, la revolució y la moralitat.

També hi varen habe moris á...

Pero no ho volem dir totom sab qui es.

Diu que *Don Victu* no s' ha fet casaca, que 'n Sagasta li deixa.

Cuan va caura en Sagasta tots los amichs dels drets individuals aplaudiren, avuy que ha pujat novament tots xiulan...

En vista de lo cual sembla que una de las primeras ocupacions del nou ministeri será la de legislá sobre los drets individuals y los xiulets.

Lo nou ministeri nos sembla una joguina de aquestas que tot seguit s' espatllan.

Los estudiants fan manifestacions en favor de 'n Ruiz Zorrilla, lo cual prova que no son amichs de 'n Sagasta.

Pero per xo 'n Sagasta està tranquil. Es cla, ell deu dí: que se m' endona á mí de la amistat dels estudiants, mentras tinga la dels burrus.

La Universitat ha sigut tancada per ordre del senyor Rector.

Ja tenim á Balaguer minstre de ultramar. «Sueña el Rey que es rey, y vive con este engaño mandando, disponiendo y gobernando; y este aplauso, que recibe prestado, en el viento escribe; y en cenizas le convierte la muerte, desdicha fuerte, ¡Que hay quien intente reinar,

viendo que ha de despertar en el sueño de la muerte?»

Se murmura que lo cantor de las virtuts de D. Joan de Serrallonga, pensa cantar las de don Práxedes axis que li bagui. Bon pensament. M' agrada.

Ab una manifestació de Madrid, 15,000 ciutadans al pasar frente de la casa de 'n Sagasta, victorejaban á Ruiz Zorrilla y demanavan la disolució de las Corts.

Varen recorrer ab ordre los carrers de Madrid portant una carretela ab lo retrato de 'n Prim y el lema *Radicales á defendrse*.

Quant si trobrará lo Sr. Sagasta, caurer del ministeri y se aclamat com Zorrilla.

May.

Quinze mil radicals han aclamat al Sr. Ruiz Zorrilla. Deu carlins al Sr. Sagasta.

Lo teatro del Circo ha obert sas portas al públich desde 'l dijous passat. No volem tractá del mérit artístich de la major part dels comediantes que en dit teatro actúan, perque 'ns agrada estar be ab tothom.

Progressistas: ¡ahont son aquellas injustas recriminacions que 'ns dirijau perque deyan que 'ns habiam coaligat ab los carlins?

Vosaltres sou los que aneu junts ab ells.

En Sagasta es combatud pels federalis y apoyat pels carlins.

Ergo... 'ls federalis som uns descamisats que volém tirar á terra la llibertat.

¡Y 'l partit carlo-federal, que deyan los del progrés, ¡ahont es?

Jo no 'n veig cap mes que 'l carlo-progressista.

Barcelona. Imp. de la V. y F. de Gaspar.

Lopez, editor.